

ERDÉSZETI UJSÁG

szak és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére

Előfizetési díjak:

Egy évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Pénzküldemények

Szászsebesi Ipar és Gazdasági Hitelszövetkezet
címére küldendő, Szászsebesen

Megjelenik minden csütörtökön

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos

PODHRADSKY EMIL

Hirdetési díjak:

Egyhasábos garmond sor vagy annak a helye
20 fillér. Ajánlköázásoknál, eladás vagy vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fillér
Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél
mérsékelt díjak egyezség szerint

XII évfolyam

Szászsebes, 1908 október 29

44 szám

RÉGI PÉNZEK

aranyból és ezüstből megvétetnek

o o o jó árban o o o

SCHMIDEG ALFRÉD

Budapest, I. Maros-utca 7. szám.

Eddig 25 arany-,
ezüstérem s disz-
oklevéllel lett ki-
tűntetve o o

FARAGÓ BÉLA

Eddig 25 arany-,
ezüstérem s disz-
oklevéllel lett ki-
tűntetve o o

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

o o o

ZALAEGRSZEG

Ajánl legjobb minőségű tű- és lomblevelű famagvakat, szlavoñ tölgy-
makkot, gyümölcs- és műmagvakat, az összes erdősítéshez szükséges
tölgy, lucfenyő és minden egyéb lomb- és tűlevelű facsemetéket. Élő-
sövénynek: Ákác, Gleditschia Maclura Aurentiaca, amely áthatlan sö-
vényeket képez. Továbbá gyümölcsvadoncok, gyümölcsfák és rózsák.
100-féle legujabb és bőtermésű fajburgonya. Vadetetésre és gazdasági
célokra igen alkalmas csicsóka. Legmagasabb áron vásárol fenyőtobo-
zokat, tölgymakkot és lombfamagvakat. o o o

**Magyar magpergetőgyár. Erdészeti magnagykereskedés. Erdei
csemetekertek. Diszfenyőkertészet. Fajburgonya termelés. ≡**

Mintázott ajánlatokat kér. ≡ Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egyenruhákat és egyenruházati cikkeket,
polgári ruhákat, fehérneműeket, fegyve-
reket és töltényeket

a legjutányosabb árak mellett
és legjobb minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Őfelsége perzsa
császárnak, I. Péter szerb király-
nak és Wladimirovits orosz csá-
szári nagyhercegnek

BUDAPEST, VÁCI-UTCA 15.

Erdőtisztéknek és erdőaltisztéknek
előnyös részletfizetési kedvezmény

Nagyobb megrendelés esetén kívánatra mér-
tékfelvétel végett a cég szabását saját
költségén bárhova elküldi

A vidéki megrendelésekre kiváló
gond lesz fordítva. — Legkisebb
rendelést is szívesen fogadunk.

Meg nem felelő áru a cég költségén vissza-
küldendő. Mintázott árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Előnyös vadértékesítés!

Szarvas, dämvd, vadsertés, őz, nyul,
fogoly s egyéb lőtt vad értékesítését
minden mennyiségben elvállalom a
legmagasabb árak mellett

Azonnali készpénz elszámolás

Ajánlatokat kér:

Fodor Károly

bizományos

Budapest, központi vásárcsarnok

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Állapítatott
1847.

Bräusweller János

ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bármintve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat, őzeket,
szarvasokat, vad házinyulakat, uhukat, minden
másfajta állatokat magas árakon vásárol

O. Frank Utódai Kreuzig és Högl

állatkiviteli és nagykereskedési háza, Wien
(Bécs) V-2. Einsiedlergasse 13. Telephon 598.
Szállít minden nem élő vadakat és más élő
állatokat első rendű minőségben.

A nyulak tömeges befogásához saját hálóját,
foglyok és fácánok szállításához saját ketre-
ceit bérmentve küldi és adja rendelkezésre.

Képes vételi árjegyzék ingyen
és bérmentve.

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési díjak:

Egy évre	8 korona
Fél évre	4 korona
Negyed évre	2 korona

Pénzküldemények

Szászsebesi Ipar és Gazdasági Hitelszövetkezet címére küldendő, Szászsebesen

Megjelenik minden csütörtökön

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos

PODHRADSKY EMIL

Hirdetési díjak:

Egyhasábos garmond sor vagy annak a helye 20 fillér. Ajánlköázásoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fillér. Nagyobb s többszöri közlésű hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint

XII évfolyam

Szászsebes, 1908. október 29

44 szám

Válóponton!

Most, hogy az év utolsó negyedének első hónapja végét is elértük, számot kell vetnünk azzal, hogy képesek leszünk-e lapunkat továbbra is fentartani, vagy pedig annak tizennégy évi fennállása után ki kell mőlnia végelgyengülésben az élők sorából.

Az utolsó évnegyed első hónapjától vártuk, hogy ki fogja pótolni a mult idők mulasztásait és lehetővé teszi a lap nyomása után felszaporodott sok száz koronányi tartozás kiegyenlítését. Reméltük, hogy ez a hó legalább 1000 korona előfizetésidíjat fog behozni s ehelyett annak egyharmada sem folyt be; így most ott állunk, hogy elvesztve a nyomdai hitelt, kénytelenek leszünk a lap további kiadásával felhagyni.

Régibb és újabb előfizetésidíjakból 1700 koronát meghaladó összeg van még kint olvasóinknál s ha ezek kötelezettségüknek lelkiismeretesen megfelelnének, biztosítva volna lapunk további fennállása.

Tegyük már most szívükre kezüket és vessenek számot lelkiismeretükkel azok, akik még előfizetésüket nem rendezték s tartsák *becsületbeli köteleességüknek* a tartozásaikat *legkésőbb folyó évi november hó 15-ig* a birtokukban lévő előnyomott postautalvány felhasználásával beküldeni.

Követelésünk mindenkinél annyira csekély, hogy ott, ahol egy *saját lapnak a megmentéséről* van szó, senkinek sem szabad késedelmeskedni a mentő kéz kinyújtásával s hisszük is, hogy ezt valamennyi hátralékosunk meg fogja tenni.

Nagy segítségünkre lenne új előfizetők jeletkezése is, kérjük tehát hiveinket, hogy ilyeneket minél nagyobb számban toborozni sziveskedjenek.

Az ujonnan belépő előfizetőknek még azon kedvezményt is nyújtjuk, hogy félévi előfizetési díj beküldése mellett ez évi két hóban ingyen küldjük a lapot.

Az „Erdészeti Újság” kiadóhivatala.

Az erdőri személyzet egyenruhája

A kincstári erdészeti altisztek javadalmazás tekintetében a multhoz képest olyan sorba jutottak, hogy már most nem sok okuk lenne a panasra, de még mindig van egy oly dolog, mely valóságos botránykövet képez és a kérdésének méltányos megoldása felette óhajtható. Ez nem egyéb, mint a ruházkodás, az egyenruha kérdése.

A szervezéssel egyidejűleg gondoskodott a magas kincstár arról is, hogy alkalmazottjai megkülönböztetésül más gyalró embertársaiktól egyenruhát viseljenek s megszabta annak minémüségét alakban, színben egyaránt és kötelezővé tette annak viselését szolgálat közben, arról azonban nem gondoskodott, hogy annak beszerezhetésére módot is nyújtson, hanem beelégedett azzal, hogy évi 50 korona átalányt adott a beszerzés nehézségeinek leküzdésére.

Az államkincstár egyéb ágazatai, amelyek alkalmazottjaiktól az egyenruha viselését megkövetelik, vagy olyan ruhaátalányt adnak, amely a teljes ruházatra elegendő, vagy pedig az egyenruhát természetben szolgáltatják ki, míg az erdőkincstár megelégszik azzal, hogy évenként potom 50 koronát nyújt az altiszti személyzetnek, ami egy teljes öltöny beszerzésére sem elégséges, pedig nincs szükség bővebb bizonyítására annak, hogy az erdészeti személyzet más embertársaihoz viszonyítva aránylag sokkal több ruhát koptat, mint bárki más, mert hiszen őt a szolgálata nap napután az erdő sűrűségébe, a sziklák ormaira

rendeli, mind olyan helyekre, hol minden egyebet tehet az ember, csak a ruháját nem kimélheti, mert bizony ide még csak esőernyőt sem vihet magával s így a ruházat az erdőőr költségvetésében számot tevő tételt képez s nagy gondot okoz a viselőjének.

Jogos és méltányos tehát a kincstári erdészeti alkalmazottaknak az a kívánsága, hogy hasonlatosan a pénzügyőrséghez, hivatalszolgákhoz, börtönőrökhöz s ki tudja még mi minden más alkalmazottakhoz ő is vagy megfelelő ruhaátalányt kapjon, vagy pedig természetben nyerje ruházatát.

Azt hinné az abba nem avatott, hogy az egyenruha dolgában az előadottakon kívül egyéb sérelmet nem ismer a kincstári erdőknek az őre, pedig a dolognak nem is ez a legfájóbb oldala, hanem inkább az a merev álláspont, a holt betűhöz való szoros ragaszkodás, melyet a kincstár az egyenruha minőségének kérdésében elfoglal.

A szabályzat, amely az egyenruha viselését elrendeli, meghatározza egyuttal annak alakját és színét, a posztó vagy szövet minőségét s ezektől azután eltérni egy mákszemnyire sem szabad. Ne szóljunk itt arról a szerencsétlen izlésről, mely az erdőőri egyenruha alakját kifundálta, sem pedig a szakértelemről, mely a posztókereskedők világában eltévelyedett, mert ezekről eleget beszél maga az egyenruha, hanem vessük fel azt a kérdést, hogy miért nem engedi meg a kincstár ugyanolyan színben és alakban az egyenruhának jobb és csinosabb minőségben való előállítását

és viselését? Miért nem lehet a zsinórzat selyem, mely tartósabb az ispahánnál, vagy a jelvény és korona ezüstből, mely nem feketedik meg idő előtt? A szabályzat szerint előállított egyenruha még uj korában sem valami nagyon tetszetős, de egy pár heti viselés, néhány megázás után a fegyencek daróc ruhájával csakugyan nem állja ki a versenyt csínosság dolgában.

Most végre úgy látszik mégis komolyan kezdenek foglalkozni a kincstári erdészeti altiszti személyzet egyenruházatának kérdésével, amint bizonyítékát látjuk azokban a sorokban, melyeket a fenti felirat alatt az Országos Erdészeti Egyesület hivatalos közlönye, az «Erdészeti Lapok» legújabb számában olvashatunk.

Az Erdészeti Lapok emitett közleménye a következő:

«Az erdőőri személyzet egyenruhája a gyakorlati követelményeknek sok tekintetben nem felel meg és sok kifogás tárgyát képezte már. Minthogy ebben az esetben nem lehet arra az álláspontra helyezkedni, amely a még kevésbé gyakorlatias erdőtishti egyenruhával szemben jogosult lehet, hogy t. i. hagyjuk azt szép csendesen a divatból kimenni, érdemes ezen kérdéssel foglalkozni. Tesszük ezt abból az alkalomból, hogy több kincstári erdőhatóságnál az erdőőri személyzet az egyenruha ügyében gyűlést tartott és mert tudomást szereztünk egyik középhegyi kincstári erdőgondnokságnak hivatalos javaslatáról az egyenruha megváltoztatására nézve. A

AZ „ERDÉSZETI UJSÁG“ TÁRCÁJA

Egy szemtanu október hatodikáról.

(Folyt. és vége)

Igy tehát a hóhér is befejezte napi munkáját; a katonaság teljesítette kötelességét. Miután a sáncokon álló tüzekek cloltották kanócaikat, nekünk újra megengedték, hogy a várban járassunk, még pedig azzal a kegyes megjegyzéssel, hogy mehetünk ahová akarunk.

Mentünk is. Első utunk volt... sirokat latogatni. Meg akartunk még győződni, hogy talán egy jóságos véletlen nem tartott-e vissza egyet is közülük. Hiszen tudtuk, hogy mindannyiukat kivitték s mégis megakartuk nézni mi magunk a szobákat. Meg is tettük, de mint a zsidónők, kik Krisztust keresték, mi is csak az üres szobákat találtuk; ajtók és ablakok tárva-nyitva, mintha jeleznék:

«Itten voltak — külön-külön; és most kint vannak mind — együtt!»

Most azon gondolkoztunk, hogyan láthatnók meg

még egyszer őket. Rájöttünk, hogy a templom tornyáról egy jó látszóval biztosan kivehetők volnának.

A szándékot tett követte. Néhányad magammal utnak indultunk. Ahogy a feljárathoz értünk, egy nagy rácsajtó elzárta utunkat, ami azonban nem akadályozott meg a tervünk kivitelében. Egyik a másiknak a vállára hágott, míg a legfelsőnek sikerült egy keresztgerendát átkarolni, melyre azután felhúzódott. Ezután egy harmadik állott oda s a második is feljutott, így tovább, míg csak az utolsó maradt lenni; ennek megigértük, hogy a legelső visszatérő őt is felsegíti. Addig szomruan várt a lépcsőn, szíva szivarát, melynek füstfellegei tova vitték gondolatait. Mert bizony mindegyikünk feje tele volt a legbusabb gondolatokkal, tele volt szívünk fájdalommal; duzzadt a keblünk szavaktól, de hallgatott mindenki.

Fenn voltunk. Most meg épp nehéz volt kívánt célunknak elérése, mert meglátni bennünket nem volt szabad, mi pedig látni akartunk, ami alig volt egymással egyeztethető, mert a torony fedele nem volt készen.

gyakorlati életből fakadt javaslat a következő:

A jelenlegi egyenruha semmi tekintetben sem megfelelő. Elsősorban a merev magas gallér és kemény sapka egyenesen emberkinzó alkotmány. Télen hideg, nyáron pedig tikkasztó és embert folytató s mindenre jó, csak arra nem, hogy a viselője benne kedvvel járja a hegyeket az idő viszontagságai között. A sötétbarna színe sem megfelelő. Viselője benne valóságos felkiáltójel az erdő csendjében s egyenes árulója annak, aki hivatta volna észrevétlenül az erdőn történő dolgokat megfigyelni. Éppen ezért nem is alkalmas a kihágók üldözésénél és elfogásánál sem, teljesen használhatatlan pedig a cserkészeteknél, mert sötét színe valósággal vadriasztó. Ez okból az erdő-gondnokság területén magas vadászvendégeinek szarvascserkészeteinél vezetőül beosztott erdőőrök nem is az előírt egyenruhát, hanem szürkés lodenruhát viselhetnek. A külső szolgálatnál alkalmazott erdőőr szolgálatteljesítése már csak a táborba szállott katonáéval hasonlítható össze. Ő későn, korán, jó vagy rossz időben egyaránt köteles védkerületének terepnehézségeivel megküzdeni, neki tehát olyan ruházat kell, mely elsősorban kényelmes, nem fészélyez, könnyű és az idő viszontagságai ellen kellő védelmet nyújt és amellet olyan színű, hogy a terephez simuljon és attól el ne üssön. Ezen feltételek legtöbbszörének, amint már fentebb is kifejtettem, a kincstári erdőőrök egyenruhája meg nem felel és ha a katonaságnál is már azzal foglalkoznak, hogy azt a

kinzó kemény gallért lehajlított, kényelmes gallérral felcseréljék, sőt tudtommal az «Alpenjäger» zászlóaljknál ezt már meg is tették, úgy egyenesen a szolgálat érdekében fekvőnek gondolom, hogy ez a kincstári erdőőrök egyenruhájánál is megtörténjék. Legyen az új egyenruha minden cefraságtól mentes, kényelmes ruházat, gyenge olivzöld-árnyalattal bíró világos barnásszürke lodenszövetből s álljon egy lehajtott széles gallérral, duplasoros át- és visszagombolható mellel bíró s a hátoldalon kényelmesen, tehát nem derékba szabott, hanem egyenesen eső kabátból, a lehajtott gallérján az erdőőri rangjelvénynyel, fénytelen csontliszt-gombjain a kipréselt magyar koronával. Hozzá ugyanazon szövetből való nadrág, hajtásán mindkét száron vékony zöld zsinórral és pedig a szolgálatban alól szűk nadrág, amelyhez disznó- vagy marhabőr lábszárvédő hordandó, disz vagy ünnepi alkalmakra pedig pantallón. A csizma, mint hegymászásra alkalmatlan lábbeli, teljesen kiküszöbölendő, helyébe az egyenruhához bakancs viselése volna rendelenő. Az egyenruhához puha, inkább könnyű, nem magas és mérsékelt karimájú leírt színű lodenkalap volna szabványozandó, zöld zsinórral és rajta nyírfajd farktoll díszszel, mely dísz a magyar koronát jelző, már feljebb leírt minőségű gombbal volna a kalaphoz baloldalt felerősítendő. Ezen egyenruhát leírt színű, de vízhatlanná avatott esőköpeny volna hivatta kiegészíteni és pedig a most divó s térdén alól egy arasszal leíró és kámszával ellátott praktikus

Egyik gerendáról a másikra másztunk és egyik veszedelmes helyzetből a másikba jutottunk, mert egy félrelépés — és a mélységbe zuhantunk volna, honnan alig néztünk volna még az ég felé. De ettől meg nem ijedtünk; csak egy célunk volt szemünk előtt, a halottak lelkünk előtt. Még egyszer látni akartuk őket, ami sikerült is végre.

Egyenkint mindenikünk egy függőleges gerenda mögé állott, ahonnan látta e rémséges képet, melyhez hasonlót festő ecsetje még nem festett és amelyhez hasonlót az idő többé nem hoz.

Már hárman cseréltek helyet, én voltam negyedik a soron. Midőn a végzetes távcsövet szememhez vettem, kilenc oszlopot láttam és mindeniken lógott egy-egy halottaink közül. Tisztán voltak mind kivehetők s messziről is önkéntelenül három különösen jellemző fej tűnt fel: Török hófehér, méltóságos feje, a Vécsey grófé, kinek tulságos hosszú haja arcát egész eltakarta s a Damjaniché, kinek tiszteletgerjesztő arca, ritkaság hosszú szakállal díszítve, büszkén nézett felfelé. Mintha

azt parancsolná az égnek: tudassa most a világgal, megadta-e beleegyezését az önkénynek ilyen rémséges művéhez?

A többi fő, mint minden akasztotté, le és oldalt hajlott. Ővele — úgy látszott — a hóhér különös játékot üzött, mert a szó szoros értelmében büszkén, nyakát egyenesen tartva nézett felfelé. Mig a többiek lecsüngő fejeikkel ide-oda lógtak a szélben, ő helyt állott, mintha az oszlophoz volna szegezve. A nem tulságosan nagy szél nem bírta meglóditani óriási súlyát.

Istenem! Borzadok, ha rá gondolok. A legrette-netesebb valóság volt, mit valaha láttam.

Az olvashatatlan recept.

Az analfabétákról készült statisztikában még mikroszkóppal felfegyverezett szemmel sem akadhatnánk orvosra és gyógyszerészre s mégis már évtizedek óta kísért az a panasza, hogy az orvos nem tud írni, vagy a gyógyszerész nem tud olvasni. Az ugynevezett recept-háborúról kell újra megemlékeznünk, amely ismét kiújult

kivitelben. Az ormótlan és izléstelen, inkább cégernek való eddigi sárgaréztelvény beszüntetendő volna teljesen, mert ezt pótolja az egyenruha; hogy azonban az erdőőr úgy a fegyverviselés tekintetében, mint hatóságok előtt szükség esetén teljesen igazolhassa magát, azt ajánlom, hogy a közigazgatási eskütétel alkalmával, az eddigi, rövid időn belül elrongyolódó eskühizonyítvány helyett állíttatnék ki a közigazgatási hatóság által vászonpapíron vadászjegyalaku és nagyságu igazolvány, mely névre szól és bizonyítja, hogy az illető felasketett kincstári erdőőr s mint ilyen, vadász- és fegyveradómentes, fegyverviselésre jogosított hatósági közeg.

Ez alkalommal egyuttal az u. n. szolgálati fegyver kérdését is felülvizsgálandónak vélemezem. A kincstári erdőterületeken ugyanis a vadászat kezelése immár belterjes, az összes bérleti szerződésekben biztosítva van tudtommal a bérlőnek, hogy az erdészeti védszemélyzet a ragadozó vadat pusztítani köteles, sőt a személyzetnek rendeletileg a ragadozó vad után lődijak is vannak biztosítva. Ragadozó vadat pusztítani azonban az ezidőszerint előírt s idejét régen mult «Werndl» golyós szolgálati vegyverrel csak részben és nagyon csekély esélylyel lehet, használata bizonyos körülmények között mások életét veszélyezteti s a végeredményében céljának többé meg nem felel. Szerintem helyébe kétszövű vadászfegyver volna szabványozandó, mely az erdőőrnek szintén megadja a kellő tekintélyt és szükség

esetén önvédelemre szolgál. Ily serétes fegyverrel aztán úgy a szárnyas, mint a lábas ragadozókat is pusztíthatja s az e tekintetben fennálló kötelezettségének is megfelelhet; amit eddig csak úgy tehet, ha a különben is nehéz, esetlen Werndl-fegyvert a fogason hagyja szolgálni s magának serétes fegyvert szerezve, ezzel jár. (Folyt. köv.)

A szamár és öszvér tenyésztés

Az erdészeti személyzet legnagyobb része rá van utalva a lótartásra s miután ez meglehetősen költséges, hasznos dolgot vélünk cselekedni, midőn figyelmét a lónál sokkal kisebb igényű s emellett különösen hegyi utakon jobban használható öszvérré irányítjuk, melyről Csősz Gyula a következőket írja az «Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok» legújabb számában:

A szamár ősidők óta leghasznosabb háziállata az embereknek. Nagy utak beutazására és hadi célokra is kitűnőnek bizonyult. A zsidók története, valamint a biblia számos helyen tesz említést a szamárról. Sámson egy szamár állkapcsával vert agyon ezer filiszteust; a Bálám szamara, a számaron menekülő Absolon, József menekülése Máriával, Krisztus bevonulása Jeruzsálembe mind azt mutatják, hogy a szamár volt a zsidók utazási és teherhordó eszköze. Hogy a zsidók a legrégebb időktől kezdve tenyésztették a szamarat és lovat, azt mutatja az is, hogy Egyiptomban nagy lóvadászok már akkor voltak, mikor még Arábiában nem is ismerték a lovat. Salamon alatt a héberek ló- és számarntenyésztése és az ezzel való kereskedésük híres volt. Általában a hitrege és mondavilág, de még az ókori történelem is többet foglalkozik a számarral, mint a lóval. A melegebb, hegyes déli vidékeken: Spanyolországban, Portugáliában, Olaszországban és a Földközítenger szige-

a gyógyszerészek országos egyesületében. Arról van szó, hogy az orvos urak olyan kusza betűvel írják a receptet, hogy a megfejtése ugyancsak kemény dió a patikárosoknak. Pedig legendák keringenek arról, hogy régi gyógyszerészek mi mindent el tudnak olvasni. Ezek közé tartozik az a történetke is, amely állítólag egy budapesti lap szerkesztőségében és egy szintén ottani gyógyszerértárban esett meg. A redakció egyik főmunkatársa, ki hirhedt a rossz írásáról, olyan kéziratot adott át a szerkesztőségnek, amelynek egyik lapja abszolút olvashatatlan volt. Maga az írója sem tudta elolvasni újból. A lap egy orvómunkatársának jó ötlete támadt.

— Adjátok csak ide azt a kutyanyelvel — szólt s elvéve a papirlapot, aláírta.

— Most pedig vigye a patikába — szólt a szerkesztőségi szolgának.

Elmagyarázta, hogy ott mindent el tudnak olvasni. Negyedóra múlva visszatért a szolga egy nagy üveg orvossággal, melyet az olvashatatlan kézírásból csinált meg a gyógyszerész.

Szóval, a gyógyszerész — tud olvasni, az orvos urak azonban sok időt elrabolnak tőlük hanyag írásukkal. Amikor a gyógyszerészek hat évvel ezelőtt országos kongresszust tartottak Budapesten, két napig tartó tanácskozásukon ugyszólván csak arról folyt a vita, miképp szorítsák rá az orvosi kart az olvasható írásra. Felhozták, hogy már számos balesetet okozott, hogy a gyógyszerészegéd rosszul olvasta el a receptet és olyan orvosságot készített a betegnek, amely ártalmas, sőt némely esetben halálos is volt. Százféle terv is felmerült akkor, de végleges határozatot nem hoztak, csak memoradumhan kérték a belügyminisztert, hogy sürgősen intézkedjék ebben a kérdésben. A receptvita csak nem szűnt meg. Végre most a gyógyszerészek egyesületében egy olyan radikális határozatot hoztak, mely talán véglegesen megoldja a kérdést. Kimondták ugyanis, hogy azt a receptet, amelyet teljes bizonyossággal nem tudnak elolvasni, a beteg hozzátartozóinak visszaadják azzal a kéréssel, hogy írassa meg újra az orvossal, de olvashatóan.

tein még ma is nagyon-nagyra becsült állat a számár.

Valószínű, hogy a nagy számartenyésztéssel bíró déli államokban korán megismerkedtek a számár és ló keresztezése által létrejött öszvérral is, amelynek nagy munkabírást és használhatóságát hamar felismerték. Az ókori történelem szerint az öszvért először a vadonba menekült Észau fia tenyésztette. Miziában és Pafligóniában az előkelőknek nagy öszvérménesei voltak. Hadiszerekbe, igába és nyereg alá használták őket. A régi korban kocsik hiányában úgy a személy-, mint a teherszállítás a szamarak és öszvérek hátán történt. Nagy terheknek a hegyes vidékek meredek ösvényein való átszállítására a számár és öszvér sokkal alkalmasabb volt, mint a ló.

Kétféle öszvér van: a lómén és a számarkanca ivadéka, a számaröszvér s a száarmén és lókanca ivadéka, a lóöszvér. A lóöszvér sokkal értékesebb, mint a számaröszvér, mert nagyobb testű, tökéletesebb alkat; emiatt nagyobb munkabírásu s megvannak benne mindazok a jó tulajdonságok, amelyek mint kiváló tehershordó állatot a lónál is értékesebbé teszik. A magyar közbeszédben az öszvér alatt rendszerint a lóöszvért értjük. Az öszvér mindkét szülője különböző tulajdonságaiból örököl. Magasságát, alakját, fejét és fülét az anyjától a lótól, csontozatát, patáit, kitartását és igénytelenségét apjától a számartól örököli. Hangja egyiké sem, hanem a kettő közötti, mégis inkább a számaréhoz hasonló. Örököli a számár türelmét, szívósságát és biztos lábát, a lótól pedig az erejét, életkedvét és bátorságát. A legveszélyesebb hegyi ösvényen nála nélkül terhet szállítani alig lehetne. Kitartós, hosszú életű és igen edzett természetű állat az öszvér. Körülbelül még egyszer annyi ideig él, mint a ló és a betegségek iránt is jóval kevésbé hajlamos. Emésztési zavar nála igen ritkán fordul elő s tudunk hetven-nyolcvan éves öszvérről is. Kevesebb igényű a lónál és tenyésztése is a legkevesebb kockázattal jár. Lépése jelentékenyen biztosabb, mint a lóé. Patája sokkal homorubb és szívósabb szerkezetű, mint a lóé s ez ok miatt ritkábban kap patabajokat. A patkolása félannyiba kerül, mint a lóé, mert a patája olyan kemény és olyan lassan nő, hogy faragni csak hosszú időközökben kell. Az öszvér bőre vastagabb, mint a lóé és ezért nyáron át annyit nem szenved a melegtől és a legyekről, mint a ló. Ha valami baja van, már maga az is segít rajta, hogy a munkától visszatartjuk és a legelőre kicsapjuk. Az öszvér fél takarmány mellett is jobb erőben van, mint a ló teljes adag mellett. Még vizet sem kíván annyit, mint a ló. A munkában három közepes öszvér annyi takarmányt fogyaszt el, mint két közepes ló. Egy nagytestű öszvér jó husban való tartása csak a kétharmad részét igényli annak a takarmánynak, ami egy ugyanolyan munkát végző lónak jó kondícióban való tartásához szükséges.

Az öszvérek nagysága különböző, de gyakori köztük a tizenöt-tizenhat markos is. Egy éves korukban idomíthatók, két-három éves korukban pedig már munkába használhatók. Két öszvért is lehet felnevelni

azon a költségen, amibe egy ló nevelése kerül, részben a kisigényűsége miatt, részben pedig azért, mert korábban használható munkába. Az öszvér jóindulata, emlékező- és ítélőképessége jóval magasabb a lónál. Látása és hallása igen éles. Az indításban és huzásban a lónál is megbízhatóbb. A jó gondozás iránt annyira fogékony, hogy amikor erős munka vagy rossz tartás következtében csontvázzá soványodott is, két-három heti jótartás után ismét a régi jó husba jön.

Nálunk a számár és az öszvér lenézett, semmibe sem vett állat, a büszke Spanyolországban azonban a legelőkelőbb nemesek is járnak számár- vagy öszvérfogaton. Portugáliában is igen értékes öszvérfogatokat lehet látni. A gyakorlati érzékű Északamerikai Egyesült Államokban különösen a hegyi tűzésrésznél, de a lovaságnál is nagyra becsülik az öszvért. A hasznossága révén ott annyira átment a köztudatba az öszvér megbecsülése, hogy például Tennessee államban a négerék az öregség folytán megszüürkült öszvért szentnek tartják. Az amerikai Unió a délafrikai háború alkalmával milliókat szedett be öszvérekért az angoloktól, Missouri állam maga több milliót vett be e címen Angliától.

A burok is olyan nagyra becsülték az amerikai öszvéreket, hogy egy tábornokuk azt mondta: Többet ér egy amerikai öszvér, mint egy angol katona. Az öszvérek iránti nagy kereslet az árak rohamos emelkedését, ez pedig az élelmes amerikaiaknál az öszvértenyésztés nagymértékű felkarolását jelenti. Az amerikaiak a nagyban való tenyésztés és kitűnő árak mellett sem képesek a keresletet kielégíteni és az öszvérek iránt való kereslet még inkább fog növekedni akkor, mikor a melegebb égővek nagy sivatagai megművelés és kihasználás alá kerülnek. A melegebb éghajlatú vidékek erdészeti, bányászati és mezőgazdasági fellendülésénél az öszvért nem pótolhatja semmiféle más állat.

A kilencvenes évek kezdetén Tennessee északamerikai állam Spanyol-, Francia-, Olaszországból, továbbá a Földközi tenger szigeteiről (Málta, Majorka) körülbelül ezer száarmént és kancát vitt be és rövid idő alatt olyan jóminőségű és olyan nagyszámu öszvérük volt, hogy most ez az állam vezet az öszvértenyésztés terén. Az Unió egyes államaiban az öszvértenyésztés kezd már a lótenyésztést háttérbe szorítani. Missouri, Kentucki és Tennessee államokban, de a többiekben is, különösen a hegyes bányavidékeken, meg a gyapot- és cukornádtermelő területeken, de általában a mezőgazdasági munkálatoknál mindenfelé nagyban használják az öszvért. Az Unió negyvenhárom állama közül harminchétben az öszvér ára magasabb mint a lóé. Ahol a ló átlagos ára darabonként háromszáz korona, az öszvére ott háromszázötven korona. Az öszvértenyésztés nagymértékű felkarolása is mutatja, hogy nemcsak az iparban, de a mezőgazdasági téren is az Egyesült Államok vezetik a világot. Európa még az állattenyésztés terén is csak messze áll az újvilág mögött.

Európa államai között éppen hazánk áll leggyengébben az öszvértenyésztés terén. Francia-, Spanyol-,

Portugál- és Olaszországban, meg a Földközi tenger vidékén mindenhol nagy számban található szamár és őszvér. Ausztria hegyes déli részein, különösen Tirolban nagyobb számban tenyésztik az őszvért. A Balkán-államok közül kisebb-nagyobb számban mindenhol, de legnagyobb számban mégis az európai Törökországban található. Csak a drinápolyi vilájetben van negyvenezer szamár és nyolcezer őszvér, míg hazánkban 1907-ben mindössze 14.431 szamarat és 865 őszvért irtak össze.

Hogyha a Balkán-államokban valami bonyodalom támadna, amire Bosznia annektálása folytán alapos ki-látásunk van, lovainkkal csak nagynehezen tudnánk a meredek hegyeken és rossz utakon mozogni. Az őszvér ilyen helyeken mint teherhordó és ágyuvonszoló meg-becsülhetetlen szolgálatot tehet.

Tömörüljünk egy zászló alá, érdekeink meg-védésében csak úgy tehetünk kellő lépéseket!

HASZNOS TUDNIVALÓK

A sáros szántás hátrányai. A szántás sikere egyéb körülmények mellett attól is függ, hogy a talaj nedvességtartalma a szántás idején megfelelő legyen. A talaj szántáskor ne legyen sem nagyon nedves, sem nagyon száraz. A nehéz, agyagos talajt sohasem szabad nedves állapotban szántani. E szabály alól kivételt csak késő ősszel szabad tenni, amidőn várható, hogy a talajt erős fagyok fogják lazítani.

Nyáron a nedvesen szántott agyagos talajban mindig göröngyök képződnek, amelyeket sem szétboronálni, sem pedig szétverni nem lehet s még a nehéz hengernek is ellentállanak. A nedvesen szántott talajon burjánzik a gaz. Nedves időjárás mellett nem előnyös a trágyahordás vagy alászántás sem. A laza (homokos) talajt ellenben jobb kissé nedves, mint nagyon száraz állapotban felszántani. Különösen fontos azt a talajt, melyet a következő évben nyári veteménnyel akarunk bevetni, már most gondosan megmunkálni.

A tarlószántásnál vágjunk széles barázdákat s a talót szántsuk alá simán. Így a nedvesség egyesülve a levegővel csakhamar előidézi a tarló felbomlását s a talaj összeérését. Nemsokára a tarlószántás után meg lehet kezdeni a trágyázást s elhinthetjük a barázdákba a szükséges Thomas-salakot, hogy így a talajt a kellő foszforsavval ellássuk. Eső és téli nedvesség azután a Thomas-salak tápláló anyagait maguktól levezetik a talaj alsóbb rétegeibe. Mivel tavasziak alá tavasszal szántani nem kell, a szántást késő ősszel végezzük.

Így a talaj télen át jobban megpuhul, mint a tavaszi szántás által. Parasztszabály: tél előtti szántás, fél trágyázás. Ha az a célunk, hogy a talajt mélyen felke-verjük, végezzük a szántást ősszel altalaj-ekével, hogy a légköri levegő mélyebben behatolhasson. Az altalaj-eke, mely a közönséges eke után akasztva, annak ba-rázdájában jár, fellazítja az altalajt és a felsőszántással való keveredését előkészíti. A mély szántásnak előnye

a termények nagyobb súlyában jelentkeznek, különösen áll ez a lóherére, hüvelyes veteményekre és a répára. A növények gyökerei mélyebben lehatolhatnak és így nagyobb térről szedhetik a táplálékot.

A mélyen megmunkált talaj nem lesz egykönnyen tulnedves, avagy tulszáraz, hanem inkább megtartja a nedvesség kellő fokát. A mélyszántásnál azonban min-dig kellő óvatossággal kell eljárni s azzal kapcsolatban foszforsavval (Thomas-salak) erősen kell trágyázni. Nem alkalmazható a mély szántás ott, ahol az altalaj rossz, kövecses, mert a rossz altalajnak a felszínre hozatala megrontaná a földet.

Példa a baromfi jövedelmezőségére. Egy közönséges fajtájú baromfiakat tartó tiroli tenyésztő közli, hogy 80 sajáttenyésztésű tyukja egy év alatt 11.310 tojást és 100 csibét adott. A legtöbb 195 és a legkevesebb 50 tojás volt. Bevert állatért és tojásért 870 koronát, kiadott eleségre 670 koronát, kitett tehát a jövedelem 160 koronát, darabonként 2 koronát. Mint mondja, nagy város közelében, hol a tojás és a csibe keresettebb, jobban fizetett s a piacra állítása kevesebb költséget okozó, bizonyára még nagyobb jövedelemre lehet számítani.

Burgonyaszár mint takarmány. A burgonya-szárát csak akkor szabad lekaszálni, ha vagy sárgulni kezd, vagy ha az ős előrehaladottsága a gumóknak a kisedését javálja, mert melegebb időben folyton gya-rapítja a szár a gumókat. Miután azonban ilyen későn már nehezen száriható a burgonyaszár, besavanyítás vagy zsombolyázás által szokták téltre eltenni, ami vagy egymagában, vagy más zöldtakarmánnyal rétegezve, a szokásos módon történik. Ebből a takarmányból tíz kg.-ot kaphat a kifejlődött marha naponta, míg ellenben a friss burgonyaszár sokkal csekélyebb mennyiségben vagy egyáltalán nem etethető. A korán érő burgonya-fajták szárát juhok által lelegeltetik vagy szárítás által konzerválják, vagy barna szénát készítenek belőle.

KÜLÖNFÉLÉK

A vadász ruhája. Franciaország, mióta az angol király a divatkirályság trónusáról lezuhant, vezet a divat terén. Így legutóbb megszabta a vadászok ez évi ruha-divatját is. Ha az előkelő vadász nem akar elmaradottnak látszani, ilyen vadászruhát öltön magára: Kabátja üvegzöld legyen, a zöldnek más árnyalata a szolgálknak és kocavadászoknak való. Kalapja puha tiroli nemezből való s a toll rajta ne oldalt — Isten ments — hanem hátul legyen. A nadrág angol seviot-szővetből készül, a harisnya pedig berliner-pamutból, de okvetlen flaskó zöld mind a kettő. A cipő színe sem fekete, sem sárga, sem üvegzöld, hanem barna legyen. A nyakkendő sem lehet más szín, csak fehér; aranyba foglalt szarvasfog legyen a belé tűzött tű feje. A vadásztáska színét nem szabályozták egyelőre.

A nap melege. A nap melegét az emberek nem használják fel kellőképpen. Ismeretes, hogy a növények fejlődését siettetni lehet azzal, hogy a melegágyakat

üveglapokkal fedik be. A napsugarak ugyanis könnyen áthatolnak az üvegen, de nem könnyen tudnak aztán elillanni. Ezáltal az üvegház belsejében felgyülemlik a meleg, amely a növényt gyorsabb fejlődésre serkenti. Sir John Herschel 1834-ben, a Jóremény-fokon való tartózkodása idején csupán a nap melegével egy ökör husát is meg tudta sütni. A húst kettős üstbe tették; mind a két üst külső felülete feketére volt festve. Egy-egy ablaküveggel letakart nyíláson át a nap melege bejuthatott a kettős üstbe. Nem is sok időbe került, mire az egész ökör husa pompás pirosra sült. Ha a közönséges sütőüstbe vizet öntünk, az üst fémfalát feketére festjük s nyílását üveglappal fedjük be, akkor az üveglapon át az üst belsejébe hatoló napsugarak a vizet úgy felmelegítik, hogy a tojás lágyra fő benne. Ha az üstbe nem öntünk vizet, hanem a tojást szárazon helyezzük a fenekére, akkor a tojás keményre sül.

Gerenda — jégből. Egy newyorki hidépitőgyár főmérnöke érdekes kísérlettel foglalkozik. Már régóta ismeretes az a tünemény, hogy valamely csőből kiáramló magasnyomású levegő a cső és a környezet melegét elvonja és lehűti; ezt az eljárást fogyasztó és hűtő célokra régóta használják. A főmérnök vízipítésnél akarja a levegőnek ezt a sajátosságát hasznosítani. Megfelelő berendezéssel akkora jégtömböket akar előállítani, amik a vízben gerenda, pillér, sőt — ha a kísérlet beválik — fal gyanánt is szolgálhatnak. Erős vascsövekből pilótákat helyeztet el a vízbe, a pilóták hegyes végét a vízfenékre szorítja, felső végét pedig közös edénybe vezeti. Ebbe az edénybe a szomszédságában lévő hajóról levegősűrítő segítségével állandóan nagy nyomású levegőt szorít, mely a pilóta nyílásain kiáramlik s a körülötte lévő vizet megfagyasztja. A pilóta nagysága szerint ily módon léggerenda, jégpillér vagy jégfal keletkezik, amely mindaddig el nem olvad, míg a sűrített levegő kiáramlása tart. Az eszme egyelőre még fantasztikus, de hát ugyanezt mondták annak idején a papirosfalra is.

H I R E K

Ló és mozdony küzdelme. Izgalmas látványnak voltak szemtanúi egy Zürichből elindult személyvonat utasai. Egy elszabadult ló jelent meg egyszerre a pályán, közvetlen a mozdony előtt és hiába fűtyölt rá a mozdonyvezető, nem ment le a pályáról. A mozdony teljes sebességgel rohant előre, a nekivadult ló is futott teljes erejéből. Az eszeveszett hajsza eltartott egész Hinwill állomásig. Mikor a vonat megállt, megállt a ló is és megpihent. Azután elől kezdődött ismét a hajsza. Illnau állomásán az állomás személyzetének kiáltásaitól a ló megriadt és egy pillanatig tétovázva ugrált. Késlekedése majd hogy az életébe nem került, mert a teljes erejével futó mozdony csaknem elkapta. Így is megsérült a hátsó lábán, de most sem tágitott, hanem futott esze nélkül előre a pályán. Nem egész egy óra alatt huszonöt kilométert futott be a ló. Fehraltdorf és Pfaffiaku állomása között nyolcszor is volt

kénytelen megállni a vonat, hogy el ne gázolja a már fáradó állatot. Pfaffikau állomáson végre sikerült megfogni pányvával a lovat. A szegény ló minden tagjában reszketett s a hátsó két lába csupa seb volt.

A három ujj. Az ócsai személyvonat egy sápadt, kétségbeesett arcú, munkás külsejű embert vitt Budapestre. Az embert a pályaudvarról a Rókus-kórházba szállították, ahol elmondta az élete tragédiáját. Kollár Andrásnak hívják, 45 éves és munkás Ócsán. Ezelőtt hónapokkal történt, hogy valami csekélység miatt megsértette a feleségét. Az asszony ezért otthagyta. De a férj néhány nap múlva már megbánta a történeteket és kérlelni kezdte az asszonyt, hogy térjen vissza hozzá. Az asszony nem hajlott a szavára. A hirtelen haragu Kollár erre válópört indított ellene. Később ismét meg gondolta a dolgot s újból rimázkodott a feleségének, hogy bocsásson meg neki és jöjjön vissza a házába. Kollár most már önmagán akart bosszút állani s egy elkeseredett pillanatban baltájával levágta azt a három ujját, amelylyel aláírta a válókeresetét. Így került most a kórházba.

A csiga, mely a franciáknak, különösen pedig a párizsiaknak kedves nyári eledele volt, kipusztulófélben van. Különösen Bourgogneben, a csigatenyésztés őshazájában jöttek erre rá leghamarabb. Annakelőtte még annyi csigát lehetett kapni, amennyi csak kellett, de amióta olyan dühvel vetették magukat a csiga keresésére és értékesítésére, azóta először a szőlőhegyeken vészett ki még a magja is, azután a földekről és mezőkről pusztult ki teljesen, úgy hogy csak rejtettebb erdei zugokban akadni rá. Az élelmes francia vendéglősök most hamis csigát találtak fel. Összevagdósznak, összezsavárnak sűrített tejet és a csigaházba préselik; a gyanutlan francia inyesek az idén már kilencetizedrészt ilyen csigát fogyasztottak. Hogy a csigatenyésztés ne menjen végképp tönkre, a francia kormány kimelési időt rendelt el és megtiltotta, hogy április 16-tól július 1-ig csigát szedjenek.

Nagy árvíz Amerikában. Augusztából érkező jelentések szerint a Savannak kilépett a medréből és 6—12 lábnyi magas vízzel öntötte el a város utcáit. A kiáradt folyó elsodorta a hidakat és elöntötte a farmokat. Három személy életét veszítette. A kárt mintegy 500.000 dollárra becsülik. Dél-Karolinából hírek érkeznek, melyek szerint az ottani áradások igen nagy kárt okoztak a gyapot- és buzatermésben.

Pusztító felhőszakadás. Shawneben, Oklahoma amerikai államban óriási felhőszakadás volt, mely több mint nyolcszáz ember életébe került. A katasztrófáról, miután a táviróvezetékek is elpusztultak, nem érkeztek részletes hírek. A lakosság a rohanó ár elől a fák tetejére menekült.

Élőhalott a koporsóban. Petrozsényben egy Kovács Antalnénévű cigányasszony meghalt. A hullát felravatalozták és az egész rokonság a halott körül virasztott. Egyszerre a halottnak vélt öregasszony felült a koporsóban, mire a rokonság rémülten kifutott. Az

előhívott csendőrség intézkedett, hogy az öreg asszonyt ágyba fektessék. Az asszony a tizenhat órai fekvéstől kissé elgyengült, de már jól érzi magát.

Holttest az erdőben. Mint Kaposvárról értesülünk, a dabranaki erdőben egy erősen megcsonkított férfihullára akadtak. A vizsgálat megállapította, hogy a meggyilkolt Rózsás Vince zalaegerszegi iparos, akit a kőborcigányok öltek meg s azután kiraboltak. A vizsgálat folyik.

Százhusz éves asszony. A világ legöregebb asszonya Nagykárolyban él. Az asszonyt, kinek vasárnap volt a százhuszadik születésnapja, Levenday Mihálynénak hívják. A szabadságharc idején Sopronmegyéből került Nagykárolyba. Könyöradományokból él jelenleg. Még mindig jól lát és hall.

Agitáljatok saját lapunk érdekében; hassatok oda, hogy minden kartárs előfizetője legyen!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sas József urnak, Bélapátfalva. Abban az esetben, ha az előfizetésidő beküldésére vonatkozó felhívásunknak meg lesz a kívánt eredménye s a szerkesztő nem lesz kénytelen a sok hátralékos tartozását saját szerény vagyonából pótolni, jövő év elején megkockáztatjuk a Kincstár kiadását. — **Roskó Pál** urnak, Óhuta. Azt hisszük, hogy a legközelebbi idő nagyobb átalakulásokat hoz s addig türelemmel kell lennünk, mert nem lenne ildomos dolog olyan dolgokért is elégedetlenkedni, amelyek maguktól is sikeres megoldást nyernek. Utalunk egyebek közt mai vezércikkünkre. — **Catilina Sergius** urnak, Véza. Amint annak idején a fajdkakas kiildőjét nyomban értesítettük, a madár annyira rohadt állapotban érkezett, hogy a csomag felbontásánál teljesen széthullott. Az év végéig még 6 korona 67 fillér jár.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Obuch Mihály urnak, P-Eperjes. A címet kiigazítottuk. — **Kerekes Gyula** urnak, Nagykanizsa. A megrendelő levelezőlapon és utalványszelvénnyel is József szerepelt s így természetesen ezt jegyeztük be s a lapot is erre a címre küldtük. Most a hibát kijavítottuk és a folyó hó 1-től elmaradt számokat megküldtük. — **Gábor Péter** urnak, P-Ujfalú. A lakásváltozást bejegyeztük. — **Müller István** urnak, Dobsina. A Reiprik Antal nevére küldött lap azonnal érkezett vissza, hogy címzett elutazott. Legyen szívés értesíteni mostani lakásáról. — **Szedlák Mihály** urnak, Káposztafalu. Igen, január 1-ig. A lakásváltozást bejegyeztük. — **Derzsy János** urnak, Fogaras. Üdvözljük, mint visszatért hívünket. A lapot f. hó 1-től elküldtük. — **Kelemen István** urnak, Esztergom. A lakásváltozást bejegyeztük. — **Horváth József** urnak, Kisszállás. Jövő évi január végéig van előfizetve. — **Munteán Pantilimon** urnak, Baromlaka. A két eltévedt számot még egyszer megküldtük.

Nyomatott HIENTZ JÓZSEF könyvnyomdájában, Szászsebesen

H I R D E T M É N Y E K

Pályázat kezelő-erdőőri állásra.

Kezelő-erdőőr, megbízható, intelligens, szakvizsgázott, ki a magyar és tót nyelvet bírja, az erdőfelújításban és kezelésben több évi gyakorlattal bír, lehetőleg december 1-én való szolgálatba lépéssel kerestetik egy zólyommegyei magánerdőbirtokhoz, megfelelő javadalmazás és nyugdíjbiztosítás mellett. Nős és szakiskolát végzett egyének előnyben fognak részesülni. Fényképpel ellátott folyamodványok a bizonyítványok másolataival; továbbá a fizetési igények megjelölésével Osztrólczy Miklós főispán címére, Besztercebánya (Zólyommegye) küldendők. (1—1)

940/1908. ikt. sz. Tótpelsőc szab. m. város elöljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jövő itteni községi erdőőri állásra pályázatot hirdetünk s felhívjuk mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy sajátkezüleg irt és születési-, erkölcsi-, erdőőri szakvizsgái és az eddigi szolgálatot feltüntető bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket a besztercebányai m. kir. állami erdőhivatalhoz folyó évi november hó 15-ig nyújtsák be.

Szakvizsgázott pályázók hiányában a nem szakvizsgázottak kérvényei is feltételeselembe foglaltak vétetni.

A magyar és a tót nyelv ismerete megkívántatik.

Ezen erdőőri állás javadalmazása 600 K fizetés, 100 K lakbér, 30 K földváltás, összesen 730 K és négyszer ismétlődő 50—50 K ötödéves korpótlék havi részletekben a zólyomi m. kir. adóhivatalból; továbbá 24 ürköbméter tűzifa a vágásban kiadva és az erdőőr által feljelentett kihágásokból beszédett kárdíjak egy-negyedrészé.

Pótpelsőc, 1908. évi október hó 16-án.

Szalontai Miklós, jegyző.

Piskó János, bíró.

1908/3000 sz. M. kir. ergőigazgatóság Kolozsváron.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőigazgatóság kerületében öt erdőőri (II. o. altiszt) és kinevezés esetén hét II. oszt. m. kir. erdőlegényi állomásra évi 600 K törzsfizetés és 100 K személyi pótlékkal, illetve 400 K évi szegődm-bérrel és egyéb állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az erdőőri állásra pályázók felhivatnak, hogy az 1879. évi XXXI. t.-c. 37. §-ában követelt szakvizsga letételét, az államerdészeti szolgálatba belépni kívánók pedig ezenfelül ép és erős testalkatukat, különösen jó látó és halló képességüket kincstári erdészeti orvos, vármegyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, továbbá életkorukról és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal és végül a tanulmányaikat, nemkülönben a hivatalos magyarnyelvnek szóban és írásban való bírást igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényüket előjáró hatóságai, esetleg az illető járás politikai hatósága útján 1908. évi november hó 30-ig ezen m. kir. erdőigazgatóságnál nyújtsák be.

Az erdőlegényi állásokért pályázók nőtlenségi állapotukat is kimutatni tartoznak.

Kolozsvár, 1908. évi október hó 12-én.

(1—2)

M. kir. erdőigazgatóság.

Megfelelő állást keres középkorú erdőőr, nős, egy gyermek anyja, ki az erdőőri szakvizsgát letette, 14 évi gyakorlata van az erdősítés és a kihasználás minden ágában; érti a fácántenyésztést, vadászatok rendezését, őz és szarvas cserkészést, duvadak irtását. Konyhavadász vagy erdőőri állást is elfogad. Az állást azonnal el is foglalhatja. Címe megtudható lapunk kiadóhivatalában. (1—2)

Megfelelő állást keres egy az erdőőri szakiskolát végzett és az erdőőri szakvizsgát letett nős egyén, aki most egy fűrészgáznál mint hivatalnok van alkalmazva, az erdészeti és vadászati teendőiben kitűnően jártas. Címe megtudható lapunk kiadóhivatalában. (1—1)

Vadász, 29 éves, nős, kitűnő lövő, a vadászat minden ágában és a vizslaidomásban is teljesen jártas, folyó évi november hó elsejére megfelelő állást keres. A címe megtudható lapunk kiadóhivatalában. (1—2)

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt s elismert egy- és kétsövű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, céllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

o o árfelemelés nélkül szállít: o o

Aufrecht és Goldschmied

o o fegyveráruháza o o

Budapest, VII., Rákócy-ut 26. sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve!!

ÉLŐVADAK

Foglyokat, fácánokat, nyulakat, szarvasokat, őzeket, dämvađat, uhukat kunyhóleshez, továbbá minden fajú ragadozó emlősöket és madarakat, tyukokat, libákat, diszfácánokat vásárol és erre vonatkozó ajánlatokat kér

== MAYER EDE ==

udvari szállító élővadviviteli üzlete
o o WIENER-NEUSTADT o o
Schneebergasse Nr. 10. Alsó-Ausztria.
Fióközlet (vadkereskedés) Magyarországon
o o Savanyukut, Sopronmegye o o
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Legjobb hirü, legnagyobb üzlet!

Gyertyán

hasábokat, szerszámnak valót,
rönköket legalább 25 cm. átmérőtől felfelé o o o

o o o Gyertyán

dorongfát, 1 m. hosszút, 6—9 cm. vastagot minden mennyiségben vásárol: o o o

S. M. R ü b n e r

o fanagykereskedése o

== W i e n ==

II—2., Kaiser Josef-strasse 39.

SANITAS

Az orvosok megállapították, hogy a reuma-csuz és köszvény legsikeresebben gyógyítható a o

„S A N I T A S“

szobagőzfürdőkészülékkel, melynek segítségével bármely szobában 5 perc alatt kényelmes gőz- vagy hőlégfürdőt készíthetünk. Egészséges embernek is nélkülözhetlenek ezen fürdők, ha betegségek elleni védekezés céljából a szervezetét edzeni akarja. Terjedelme csekély, ára méltányos, tartóssága korlátlan o Ezernyi elismerő- és köszönőlevelet tartalmazó ismertetőkönyvet ingyen o o és bérmentve küld:

FÖRSTNER ALADÁR

„SANITAS“ szobagőzfürdő-készülékek gyára
Budapest, VII., Alsóerdősor 30

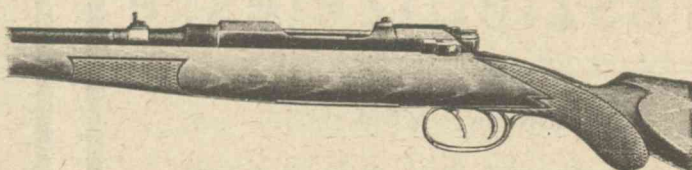
Legrégibb, legnagyobb hazai vállalat e szakban
Sok a silány utánzat, ezektől kell óvakodnunk

== Egyedüli ferlachi gyártmány! ==

A bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el. — Arany érem:
Páris 1906. 46. remekelés.

OGRIS MARKUS Ferlach, Karinthia fegyvergyár és (prácios) puskaműves.

Szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és céllövőfegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű Drilling-fegyverekben. Súlyuk 2,8—3 kg. Browning-féle serétes ismétlőfegyver 210 K gyári árban.

Egy Mannlicher Schönauser ismétlő kurtály 6,7 mm. és 9 mm. öbű, 400 lépésig, jótállás mellett, a legpontosabban belöve, ára 190 K.

Egy Mannlicher Excelsior ismétlő kurtály 11,5 mm. öbű, acélköpenyburkolatu és legerősebb a füst nélküli lőpor töltés használatára, a legpontosabban belöve, egész hossza 101 cm., súlya 2,5 kg., nagy kezdő sebességgel és a legerősebb átütő erővel, nagy vad lövésére is igen alkalmas, ára 190 K.

Egy Mannlicher ismétlő kurtály 95-ös minta, 8 mm. öbű, ára 140 K.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. == Magyar levelezés.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A nagym. földművelési m. kir. miniszterium 70542 magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva

Erdészeti és erdőaltiszti egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket
o o o ajánlunk kitűnő mesteri szabás és ízlésteljes kiállításban. o o o
Fehérneműek és harisnyák óriási választékban. o Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.
Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek.
Hivatalos úton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívá-
o o o natra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett. o o o

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk.

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

